

Research Article

Sustainable Urban Regeneration Model Based on Sport: The Role of Sport in Community Empowerment

Meysam Noori khanyourdi¹, Roghayeh Sarlab^{2*}, Maryam Farid Fathi³
 Laaya Hatefi Afshar⁴

1. Assistant Professor of Sport Management, Department of Motor Behavior and Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran
  2. Assistant Professor of Sport Management, Department of Motor Behavior and Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran
  3. Assistant Professor of Sport Management, Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, University of Maragheh, Maragheh, Iran
- PhD Candidate in Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran

Received: 08/10/2024, Accepted: 12/11/2025, Online Published: 22/11/2025

* Corresponding Author: Roghayeh sarlab, E-mail: r.sarlab@urmia.ac.ir

How to Cite: Noori khanyourdi, M; Sarlab, R; Farid Fathi, M; & Hatefi Afshar, I. (2025). Sustainable Urban Regeneration Model Based on Sport: The Role of Sport in Community Empowerment. *Sport Management Studies*, 17(93), 75-100. In Persian. Doi: [10.22089/smrj.2025.17336.4088](https://doi.org/10.22089/smrj.2025.17336.4088)

Extended Abstract

Background and Purpose

Urban regeneration has emerged as a key strategy for addressing challenges of rapid urbanization and advancing sustainable development. This complex process integrates physical, economic, and social dimensions to create more resilient urban environments. Sport is increasingly recognized as a significant catalyst in this context, acknowledged by international frameworks like the UN's 2030 Agenda. Evidence demonstrates that strategic investments in sporting events and infrastructure yield broad benefits, including economic advantages like job creation and tourism, alongside socio-cultural gains such as strengthened social cohesion, enhanced public health, and improved city image. This study examines sport's multifaceted role in community empowerment and develops a conceptual model for sustainable urban regeneration centered on sports-oriented policies. The resulting framework aims to guide the effective integration of sport into holistic urban planning, contributing to more sustainable and inclusive urban futures.

Methods

This study aimed to identify the factors and indicators of urban development through sports, employing a qualitative research design grounded in the Glaserian approach to Grounded Theory. The statistical population consisted of specialists in sports and urban planning. Sampling was conducted using a purposive and snowball technique until theoretical saturation was achieved. Saturation was reached after 14 interviews, and two additional interviews were conducted to ensure comprehensiveness. Data were primarily collected through semi-structured interviews.

Copyright: © 2025 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

The data analysis followed the three-stage coding process of Grounded Theory—open, selective, and theoretical coding—performed manually: Open Coding: Initial codes were extracted from the transcribed interviews. Selective Coding: A core category was selected, and other categories were organized around it. Theoretical Coding: The "Six C's" family (Causes, Contexts, Contingencies, Consequences) and "Interactive" family codes were utilized to conceptualize and establish relationships between the emergent categories. To ensure the trustworthiness and rigor of the findings, several established criteria were employed: Peer Debriefing: Three experts familiar with Grounded Theory supervised the coding stages. Member Checking: The extracted findings were presented to participants for feedback and verification. Triangulation: Multiple data sources, including interviews, documents, and field observations, were used. Inter-coder reliability was calculated using the percentage agreement method between two coders, resulting in a final agreement of 77%, which confirms the coding consistency. The final output of the research is a schematic model that visually represents the relationships between the identified factors and the emergent theory.

Results

In this section of the research, through the analysis of data obtained from 16 semi-structured interviews with experts, an attempt has been made to present a model for sustainable urban regeneration based on sport. Of the participants, 11 were men and 5 were women, comprising 7 university faculty members, 4 sports science experts, and 5 urban planning experts, all engaged in activities related to urban development through sport. In terms of professional experience, 5 individuals had 1 to 5 years, 5 had 6 to 11 years, 3 had 11 to 20 years, and 3 had 21 to 30 years of experience in their respective fields. The results showed that sport provides the means for urban development through four levels: antecedents, contexts, requirements, and consequences. Based on this model, the causal conditions include (educational development, investment development, and equal opportunities development), contextual factors (including cultural development, media, and advertising), intervening factors (including tourism development and public health development), strategies (including strategy development and economic development), and the outcomes of urban development through sport (including social development, political development, environmental development, and urban regeneration). Ultimately, through the comparison of data, analyses, and memos, using Glaser's proposed codes, it was determined that the theoretical codes "interactive family" and "cs6 family" appropriately explain and conceptualize the codes extracted in the study. According to the presented paradigm, the categories of sport's functions in urban regeneration do not have a sequential (antecedent-consequent) relationship with one another, due to the nature and long- and short-term effects of sport. Nevertheless, certain categories serve as antecedents, contexts, requirements, and consequences. For instance, public health development acts as a consequence of educational development, or the stimulating role of media and equal opportunities development serves as a contextual factor for other categories. In the middle section of the model, environmental regeneration, urban transportation regeneration, aesthetic regeneration, and infrastructural regeneration function as requirements for urban regeneration. Aesthetic and infrastructural regeneration interact with each other, and environmental and urban transportation regeneration are closely interconnected due to their strong interaction. Additionally, as illustrated in the schematic model, educational regeneration, cultural regeneration, social regeneration, and political regeneration serve as antecedents of urban regeneration through sport, interacting and connecting in a chain-like manner. Finally, economic regeneration, investment regeneration, tourism regeneration, and urban health regeneration are the consequences of urban regeneration through sport, maintaining an interactive relationship with overall urban regeneration and its influencing factors; this is because, reciprocally with urban regeneration, the functions of sport also develop, keeping this cycle perpetually in motion.

Conclusion

The final coding results revealed that urban regeneration through sport operates at four levels. Antecedents include educational, cultural, social, and political regeneration. Sport enhances education by integrating into curricula, strengthening mental skills and collaboration; it boosts cultural exchange and national pride through traditional festivals and global events; it fosters social cohesion, collective identity, and reduces ethnic tensions by creating sports parks and local teams; and it improves political participation and city prestige through neighborhood councils. Contexts encompass the development of equal opportunities and the stimulating role of media. Sport reduces gender, racial, and class inequalities by providing shared spaces, empowers marginalized groups, and increases social capital. Media, through event coverage, transforms the city into an attractive destination for investment and tourism, builds a positive identity, and encourages citizen participation. Requirements involve environmental, transportation, aesthetic, and infrastructural regeneration. Sports infrastructure reduces greenhouse gas emissions, promotes active transportation, beautifies degraded areas, and improves accessibility for all groups. Consequences include economic, investment, tourism, and urban health regeneration. Sport creates jobs, attracts capital, increases tourists, and enhances quality of life by reducing chronic diseases. This interactive cycle makes cities dynamic, healthy, and sustainable. Sport transcends physical activity, serving as a comprehensive tool for urban transformation that, by strengthening social, cultural, and environmental bonds, leads to sustainable and equitable development.

Keywords: Urban Development, Sports Industry, Sustainable Development, Urban Regeneration.

Article Message

Sport serves as a comprehensive instrument for sustainable urban regeneration, operating through antecedents (educational, cultural, social, and political), contexts (equal opportunities and media stimulation), requirements (environmental, transportation, aesthetic, and infrastructural), and consequences (economic, investment, tourism, and urban health). It revitalizes degraded spaces, reduces inequalities, strengthens collective identity, promotes active mobility, improves air quality, and generates employment, yielding dynamic, healthy, and cohesive cities. Media amplification and equitable planning create a reciprocal cycle wherein regenerated cities enhance sport's societal functions, ensuring sustainable, just, and resilient urban development.

Ethical Considerations

This research was conducted in compliance with ethical principles, with the consent of all interviewees and maintaining the confidentiality of their information. Feedback from the interviewees has been incorporated into the research process, and the researchers avoided any prejudice or bias during data collection and analysis.

Authors' Contributions

Conceptualization: Roghayeh Sarlab

Data Collection: Laya Hatefi Afshar

Data Analysis: Maryam Farid Fathi, Meysam Nouri

Manuscript Writing: Roghayeh Sarlab, Meysam Nouri, Maryam Farid Fathi

Review and Editing: Meysam Nouri

Responsible for funding: Roghayeh Sarlab

Literature Review: Maryam Farid Fathi, Laya Hatefi Afshar

Project Manager: Roghayeh Sarlab

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest regarding the publication of this study.

Acknowledgments

The authors consider it their duty to sincerely thank all the experts and specialists who, through their dedicated participation in the interviews and provision of expert opinions, assisted us in completing this research.

الگوی بازآفرینی شهری پایدار مبتنی بر ورزش: نقش ورزش در توانمندسازی جوامع

میثم نوری‌خان‌یوردی^۱، رقیه سرلاب*^۲، مریم فریدفتحی^۳، لعلیا هاتفی افشار^۴

۱. استادیار مدیریت ورزشی، گروه رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران
۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران
۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران
۴. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۱۷، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۲۱، تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۴/۰۹/۰۳

*نویسنده مسئول: رقیه سرلاب، Email: r.sarlab@urmia.ac.ir

How to Cite: Noori khanyourdi, M; Sarlab, R; Farid Fathi, M; & Hatefi Afshar, I. (2025). Sustainable Urban Regeneration Model Based on Sport: The Role of Sport in Community Empowerment. *Sport Management Studies*, 17(93), 75-100. In Persian. Doi: [10.22089/smrj.2025.17336.4088](https://doi.org/10.22089/smrj.2025.17336.4088)

چکیده

رشد فزاینده شهرنشینی، چالش‌های متعددی را در زمینه توسعه پایدار شهری به وجود آورده است. در این راستا، ورزش به‌عنوان ابزاری کارآمد می‌تواند در راستای نیل به توسعه پایدار، فراگیر و پویا در شهرها ایفای نقش کند؛ بنابراین پژوهش کنونی با هدف ارائه الگوی بازآفرینی شهری پایدار مبتنی بر ورزش انجام شد. پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کیفی بود و با به‌کارگیری رهیافت نظریه داده‌بنیاد و رویکرد ظاهرشنونده (گلیزر) صورت گرفت. جامعه آماری شامل اعضای هیئت‌علمی در حوزه ورزش و برنامه‌ریزی شهری، کارشناسان سازمان شهرداری‌ها در بخش ورزش و توسعه شهری و کارشناسان ورزشی بود. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری هدفمند و گلوله‌برفی استفاده شد. مصاحبه با ۱۶ نفر از جامعه پژوهش انجام گرفت و پس از اشباع نظری، مصاحبه‌ها متوقف شد. ابزار پژوهش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود که داده‌ها با استفاده از کدگذاری‌های سه مرحله‌ای تجزیه و تحلیل شدند. از معیارهای قابلیت اعتماد تحقیقات کیفی برای بررسی روایی و از روش توافق دو کدگذار برای بررسی پایایی استفاده شد. نتایج نشان داد که ورزش از طریق چهار سطح پیشایندها، بسترها، مقتضیات و پسایندها، توسعه شهری را فراهم می‌کند. براساس این مدل، شرایط علی شامل (توسعه آموزشی، توسعه سرمایه‌گذاری و توسعه فرصت‌های برابر)، عوامل زمینه‌ای (شامل توسعه فرهنگی و رسانه و تبلیغات)، عوامل مداخله‌گر (شامل توسعه گردشگری و توسعه سلامت عمومی)، راهبردها (شامل توسعه استراتژی‌ها و توسعه اقتصادی) و پیامدهای توسعه شهری از طریق ورزش (شامل توسعه اجتماعی، توسعه سیاسی، توسعه محیط‌زیست و بازآفرینی شهری) بود.

واژگان کلیدی: توسعه شهری، صنعت ورزش، توسعه پایدار، بازآفرینی شهری

مقدمه

در چند دهه اخیر، بسیاری از کشورها در سراسر جهان بازآفرینی شهری را به عنوان راهکاری برای حل مسائل اجتماعی، تحریک اقتصاد محلی، ایجاد شرایط زیست‌محیطی و فرهنگی بهتر و ارتقای سطح رقابت‌پذیری شهرها در پیش گرفته‌اند (خویلی و مالین^۱، ۲۰۲۱، ۶۱۶). بازآفرینی شهری که به آن نوسازی و بازسازی شهری نیز می‌گویند، به عنوان روشی مؤثر برای تحریک رشد اقتصادی، ترویج بازسازی اقتصادی و حل مسائل شهری و اجتماعی، به طور گسترده استفاده شده است (اوپوکو و آکوتیا^۲، ۲۰۲۰، ۲). تفری و نیومن^۳ (۲۰۱۸) بازآفرینی شهری را به عنوان «چشم‌اندازها و اقدامات جامع و یکپارچه‌ای که منجر به حل مشکلات شهری و بهبود ماندگار در شرایط اقتصادی، فیزیکی، اجتماعی و زیست‌محیطی یک منطقه در حال تغییر می‌شود» تعریف می‌کنند (تفری و نیومن، ۲۰۱۸، ۵۳). با وجود چالش‌های توسعه‌های ناشی از شهرنشینی، این پدیده همچنین فرصتی برای پیشبرد توسعه پایدار به همراه دارد. به طور کلی، بازآفرینی شهری فرایندی است که به توسعه پایدار شهر، بهبود کیفیت زندگی و توانمندسازی جامعه کمک می‌کند (لشچنکو^۴، ۲۰۲۳، ۱).

شهرها به عنوان مهم‌ترین سکونتگاه‌های بشری، نقشی محوری در توسعه پایدار ایفا می‌کنند. شهرهایی که در خلق تصویری قدرتمند از برند خود موفق هستند، به سرعت در ذهن مخاطبان جایگاه ویژه‌ای پیدا می‌کنند و این امر، در پیچه‌ای به سوی توسعه پایدار شهری می‌گشاید (تابش و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۲). این امر مستلزم اتخاذ رویکردی جامع و یکپارچه برای ارتقای کیفیت زندگی در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و کالبدی شهرها است (سودیق^۵ و همکاران، ۲۰۱۹). رشد فزاینده شهرنشینی و تمرکز جمعیت در کلان‌شهرها، چالش‌های متعددی را بر جوامع شهری تحمیل کرده است. مصرف بی‌رویه منابع، تخریب محیط‌زیست، تشدید نابسامانی‌های اجتماعی و معضلات اقتصادی، تنها بخشی از این چالش‌ها هستند (صداقت‌نوری و همکاران، ۲۰۲۴، ۱۶۴). از طرفی تغییرات جهانی اقتصاد، فرهنگ و سیاست اثرات زیادی بر تجدید ساختار شهرها در اطراف جهان دارد؛ بنابراین در مواجهه با این ابرچالش‌ها، سیستم‌های مدیریت شهری به دنبال ابزارها و استراتژی‌های نوین برای حل معضلات، توسعه پایدار و بازآفرینی کلان‌شهرها هستند (امانیور و همکاران، ۲۰۲۰، ۶۷). در این میان، ورزش به عنوان پدیده‌ای اجتماعی با ابعاد گسترده، نقشی کلیدی در دستیابی به این هدف ایفا می‌کند (بوسکارینی^۶ و همکاران، ۲۰۲۱، ۵). بریتانیا از سرمایه‌گذاری دولتی در ورزش به عنوان ابزاری برای بازآفرینی اقتصادی شهری استفاده کرده است؛ به‌ویژه در شهرهای صنعتی که معمولاً جاذبه‌های گردشگری اصلی محسوب نمی‌شدند. هدف این سرمایه‌گذاری، تغییر وجهه این شهرها و تبدیل آن‌ها به کلان‌شهرهای مهم جهانی بود (گراتون^۷ و همکاران، ۲۰۲۰، ۹۸۷). با توجه به مزایای متعدد ورزش در توسعه پایدار شهری، بسیاری از شهرها به طور فزاینده‌ای در حال سرمایه‌گذاری بر رویدادهای ورزشی هستند. این رویدادها می‌توانند به عنوان ابزارهایی راهبردی برای دستیابی به اهداف مختلف در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی به کار روند (آلمدیا^۸، ۲۰۱۹، ۶).

در راستای رویکرد نوین به توسعه پایدار، سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۵ با انتشار سند «تحول جهان ما - دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار»، برای نخستین بار بر اهمیت ورزش به عنوان یکی از روش‌های دستیابی به توسعه پایدار تأکید کرد. این سند به صراحت اذعان می‌کند که «ورزش محرک مهمی برای توسعه پایدار است». نقش ورزش در تحقق توسعه

1. Xuili & Maliene
2. Opoku & Akotia
3. Teferi & Newman
4. Leshchenko
5. Sodiq
6. Buscarini
7. Gratton
8. Almeida

و صلح رو به افزایش است؛ چراکه ورزش به ترویج تساهل و احترام، توانمندسازی زنان و جوانان، افراد و جوامع می‌پردازد و در دستیابی به اهداف مرتبط با سلامت، آموزش و فراگیری اجتماعی نقش بسزایی ایفا می‌کند (یانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). صنعت ورزش جایگاه برجسته‌ای در ساختار اجتماعی و اقتصادی جوامع دارد. این صنعت نه تنها می‌تواند موجب ارتقای همگرایی صنعتی و بهینه‌سازی ساختار صنعتی شود، بلکه قادر است توسعه اقتصادی نوآورانه را نیز به نحو مؤثرتری پیشبرد دهد و فرصت‌های شغلی بیشتری را ایجاد کند (خارچنگو و زیمینگ^۲، ۲۰۲۲، ۲). توسعه پایدار و سالم صنعت ورزش می‌تواند توسعه پایدار منطقه‌ای را ارتقا دهد؛ به طوری که صنعت ورزش به‌عنوان صنعتی سبز و روبه‌رشد، با ویژگی‌هایی همچون گسترش تقاضای داخلی، افزایش اشتغال و ایجاد نقاط نوین رشد اقتصادی، موجب ارتقای توسعه پایدار منطقه‌ای می‌شود. از سوی دیگر، توسعه پایدار منطقه‌ای نیز می‌تواند از طریق فراهم کردن زیرساخت‌ها و بستر مناسب، به شکوفایی صنعت ورزش کمک کند (شو و یانگ^۳، ۲۰۱۹، ۲).

ژیانگ^۴ و همکاران (۲۰۲۳) اشاره می‌کنند که رویدادهای ورزشی، به‌ویژه رویدادهای بزرگ، به طور فزاینده‌ای به‌عنوان مؤلفه‌ای کلیدی در توسعه پایدار شهری شناخته می‌شوند. این رویدادها می‌توانند مزایای اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی متعددی را برای شهرهای میزبان به ارمغان آورند و در ارتقای زیرساخت‌های شهری، جذب سرمایه‌گذاری، تقویت هویت و انسجام اجتماعی، و ارتقای وجهه بین‌المللی شهرها نقش‌آفرین باشند.

ورزش نقش مهمی در احیای شهری از طریق کمک به رفاه اجتماعی، اقتصادی و کالبدی ایفا می‌کند. ابتکاراتی که ورزش را در پروژه‌های توسعه شهری ادغام می‌کنند، تأثیرات مثبت بر جوامع داشته‌اند (ژائو^۵، ۲۰۲۳، ۱۷)؛ به عنوان مثال، توسعه تأسیسات ورزشی در محلات قدیمی شهر با بهبود رفاه اجتماعی و اقتصادی ساکنان مرتبط بوده است (زیبله-اسکیرمنت^۶ و همکاران، ۲۰۲۳، ۲). در مناطق روستایی، ترویج ورزش‌های همگانی روستایی در راستای راهبرد احیای روستا منجر به بهینه‌سازی ساختارهای صنعتی، افزایش سطح مصرف روستایی و تحریک رشد اقتصادی شده است (گوا و چن^۷، ۲۰۲۲، ۱). علاوه بر این، مراکز ورزشی اجتماع‌محور به‌عنوان کاتالیزورهای بازآفرینی شهری شناخته شده‌اند که ظرفیت دستیابی به اهداف ورزشی و ایجاد تأثیرات گسترده اجتماعی دارند.

امروزه ورزش و رویدادهای ورزشی به‌عنوان عناصر جدایی‌ناپذیر جامعه معاصر، نقشی فراتر از صرف ایجاد رضایت و سرگرمی ایفا می‌کنند. این رویدادها به‌مثابه محرک‌هایی قدرتمند، قادر به تسریع و تقویت توسعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی هستند (شولتز^۸ و همکاران، ۲۰۱۹). میراگایا^۹ و همکاران (۲۰۲۲) بیان کردند که رویدادهای ورزشی نقشی اساسی در پویایی اجتماعی و اقتصادی مناطق ایفا می‌کنند و می‌توانند زیربنای توسعه سیاست‌های ورزشی قرار گیرند. آن‌ها همچنین در پژوهش‌های خود نشان دادند که ساکنان شهر، برگزاری رویداد را در ابعاد مختلف، به‌ویژه در زمینه ارتقای وجهه شهر و منافع اجتماعی، دارای تأثیرات مثبت ارزیابی کرده‌اند. هو^{۱۰} (۲۰۲۴) دریافت که بازی‌های بین‌المللی به‌عنوان یک رویداد ویژه شهری، آثار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی درخور توجهی دارد و می‌تواند تأثیرات و

-
1. Yang
  2. Kharchenko Tetiana & Ziming
  3. Xu & Yang
  4. Xiang
  5. Zhao
  6. Zabelaitė-Skirmantė
  7. Guo & Chen
  8. Scholtz
  9. Miragaia
  10. Hu

فرصت‌های زیادی را برای توسعه شهری به ارمغان آورد. به طور خاص، رقابت‌های بین‌المللی اثر کشتی بر رشد اقتصادی شهری دارند که می‌تواند باعث تحریک سرمایه‌گذاری و تقاضای مصرف، ارتقای توسعه و بهینه‌سازی ساختاری صنایع مرتبط و افزایش فرصت‌های شغلی و درآمد مالیاتی شود. همچنین مسابقات بین‌المللی می‌تواند ساخت‌وساز زیرساخت‌های شهری، بهبود مکان‌ها و امکانات، ارتقای تصویر شهر، بهبود امکانات حمل‌ونقل و اقامتی و ارتقای حفاظت از محیط‌زیست و توسعه پایدار را ارتقا بخشد. علاوه بر این، مسابقات بین‌المللی نیز می‌تواند باعث توسعه گردشگری شهری و ارتقای چهره بین‌المللی و محبوبیت شهر شود. تأثیرات مثبت رویدادهای ورزشی فراتر از صرف اقتصاد است و بر حوزه‌های دیگر نیز تأثیر می‌گذارد و به نفع آن‌ها عمل کند. لی^۱ (۲۰۲۴) بیان کرد که رویدادهای ورزشی می‌توانند به‌عنوان ابزاری کارآمد برای ارتقای تبادلات فرهنگی و همکاری بین شهرها عمل کنند و منجر به افزایش نفوذ و رقابت بین‌المللی آن‌ها شوند. به گفته هو^۲ (۲۰۲۰)، ورزش و به طور خاص میزبانی رویدادهای ورزشی باعث تقویت اقتصاد شهر، بهبود زیرساخت‌های شهری، ارتقای وجهه بین‌المللی شهر و تقویت فرهنگ شهری می‌شود. نیکولائو^۳ و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهش خود در رابطه با تأثیر اقتصادی و اجتماعی جام‌جهانی ۲۰۲۲ نشان دادند که رویدادهای ورزشی، به‌خصوص جام‌جهانی تأثیر درخور توجهی بر توسعه زیرساختی کشور دارند و برای توسعه زیرساخت یک کشور حیاتی‌اند. با وجود برخی پیامدهای منفی مانند برهم‌خوردن تعادل محیط‌زیست و ایجاد مزاحمت برای ساکنان محلی، شواهد حاکی از آن است که میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ مزایای درخور توجهی برای اقتصاد و جامعه شهرهای میزبان به ارمغان می‌آورد. این مزایا شامل جذب گردشگران، توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای وجهه بین‌المللی کشور میزبان می‌شود (آمپونسا^۴ و همکاران، ۲۰۱۸). نوری خانیوردی و اکبری‌یزدی (۲۰۲۳) بیان کردند که ورزش با اثرگذاری هیجانی‌اش به توسعه شهرها کمک می‌کند. به‌علاوه، با برگزاری رویدادهای ورزشی و توسعه تجهیزات ورزشی، شهرها جذابیت بیشتری به دست می‌آورند و زندگی شهروندان بهبود می‌یابد. همچنین ورزش پیوندهای قوی بین برندها، مردم و مکان‌ها ایجاد کرده و ارتباطات اجتماعی را تقویت می‌کند؛ در نتیجه ورزش به‌عنوان ابزاری قدرتمند در توسعه شهرها و تقویت ارتباطات اجتماعی نقش مهمی ایفا می‌کند. قنبری‌نژاد ناصری و کاظمی‌زاده (۲۰۲۲) در پژوهشی درباره برنامه‌ریزی فضای سبز شهری با رویکرد ورزش، سلامتی و رفاه اجتماعی به این نتیجه دست پیدا کردند که شهری با فضاهای سبز و به‌هم‌پیوسته که فرصت‌های امنی را برای ساکنان شهری برای تحرک و ورزش فعال و همچنین برای بهبود استرس، تفریح و تماس اجتماعی فراهم می‌کند، شهروندان سالم‌تری خواهد داشت که تقاضا برای خدمات بهداشتی را کاهش می‌دهد و به اقتصاد قوی‌تر کمک می‌کند. چنین شهری احتمالاً در برابر رویدادهای شدید محیطی مانند امواج گرما و بارندگی شدید مقاوم‌تر است. لاهوری و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود درباره بررسی نقش ورزش در طراحی شهری بیان کردند که در فضاهای شهری، کاربری ورزشی و تفریح از اصلی‌ترین کاربری‌های شهری است؛ در نتیجه باید با رویکرد فضایی پیوسته‌ای طراحی شود، به صورت بازتر و گسترده‌تر برای تعامل با دیگر برنامه‌ها و فعالیت‌های شهری در نظر گرفته شود و با دیگر جاذبه‌های شهری تطبیق یابد تا از طریق آن پویایی شهری، حاصل شود. ابوطالبی و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود به این نتیجه دست پیدا کردند که حیطه‌های مختلف ورزش می‌توانند براساس نقش‌های معین، از طریق توسعه‌دهندگان مانند حکومت، دولت، مجلس، سمن‌ها، رسانه‌های اجتماعی و کنشگران اجتماعی، با استفاده از ملزوماتی مانند انواع سواد و مهارت‌های گوناگون، ابتدا به توسعه انسانی و در نهایت به پایداری شهرها کمک شایانی کنند؛ در نتیجه نقش ورزش در

-
1. Li
  2. Hu
  3. Nikolaou
  4. Amponsah

رسیدن به رشد اجتماعی، رشد اقتصادی و حفاظت مؤثر از محیط‌زیست یا همان توسعه پایدار، در قالب مدلی بر ساخت به نمایش درآمد.

توسعه پایدار شهری، فرایندی چندوجهی است که نیازمند سیستمی مدیریتی کارآمد و اثربخش در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و کالبدی است. در حالی که معیارهایی مانند عدالت اجتماعی، مشارکت شهروندی، همبستگی اجتماعی، کارآمدی نهادها، ارتقای فرهنگ شهروندی و سیاست‌گذاری‌های کلان‌شهری در پویایی این فرایند نقشی اساسی ایفا می‌کنند، تأثیرات ورزش بر توسعه شهری به طور جامع بررسی نشده است. تحقیقات نشان می‌دهند که ورزش می‌تواند به‌عنوان ابزاری کارآمد در جهت نیل به اهداف توسعه پایدار شهری به کار گرفته شود. توسعه زیرساخت‌های ورزشی اعم از احداث فضاهای ورزشی و تأسیسات وابسته و همچنین حمایت از فعالیت‌های ورزشی، می‌تواند ابعاد مختلف توسعه شهری را ارتقا دهد. ورزش، عاملی برای تقویت هویت شهری، ارتقای سلامت جامعه، ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه اقتصادی و... است. با ارتقای سطح آگاهی شهروندان از فواید ورزش و ترویج فعالیت‌های ورزشی، مشارکت شهروندی در تصمیم‌گیری‌های شهری و توسعه پایدار افزایش می‌یابد. همچنین ورزش می‌تواند همبستگی اجتماعی را تقویت کند و ارتباطات اجتماعی را بین شهروندان بهبود بخشد. با وجود تحقیقات در این حوزه، هنوز درک کاملی از ابعاد و پیامدهای ورزش بر توسعه شهری وجود ندارد؛ از این رو انجام تحقیقات جامع و عمیق در این زمینه ضروری است، بر این اساس، این پژوهش با بررسی نقش ورزش در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی و... به دنبال ارائه تصویری جامع از نقش و اهمیت این پدیده در فرایند توسعه پایدار شهری و تبیین راهکارهایی برای بهره‌برداری بهینه از آن بود. یافته‌های این پژوهش می‌تواند در تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه شهری مبتنی بر ورزش و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان نقش‌آفرین باشد؛ بنابراین پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است که نقش ورزش در توانمندسازی جوامع به چه صورت است و الگوی بازآفرینی شهری پایدار مبتنی بر ورزش چگونه است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کیفی بود که با به‌کارگیری رهیافت نظریه داده‌بنیاد انجام شد. در این پژوهش به کمک رویکرد ظاهرشونده (گلیزر^۱)، پس از مطالعه عمیق ادبیات موضوع و مصاحبه با متخصصان و خبرگان، عوامل و شاخص‌های توسعه شهری از طریق ورزش شناسایی و استخراج شدند. پس از شناسایی و استخراج متغیرها، به ادغام و پالایش آن‌ها اقدام شد و متغیرهای تکراری، چندبعدی و متغیرهایی که با ساختار توسعه شهری و ورزش کشور همخوانی نداشتند، حذف شده و در نهایت متغیرهای برگزیده انتخاب شدند. جامعه آماری این تحقیق، متخصصان فعال در توسعه ورزش شهری شامل اعضای هیأت‌علمی در حوزه ورزش و برنامه‌ریزی شهری، کارشناسان سازمان شهرداری‌ها در بخش ورزش و کارشناسان ورزشی بودند. روش نمونه‌گیری پژوهش به صورت هدفمند و گلوله برفی بود. نمونه‌گیری تا جایی ادامه یافت که محقق به حد اشباع نظری رسید که در این پژوهش، محقق در مصاحبه چهاردهم به اشباع نظری رسید. برای اطمینان دو مصاحبه دیگر نیز انجام گرفت. در پژوهش حاضر برای دستیابی به اعتبار پژوهش ترکیبی، معیارهای درگیری پیوسته و طولانی‌مدت محققان، مشاهده مداوم، بازبینی (کنترل) همکاران، ذهنیت پیش‌رونده، مشارکت شرکت‌کنندگان و استفاده از منابع اطلاعاتی چندگانه مدنظر محققان قرار گرفت. در نظر گرفتن شاخص اشباع نظری و عمل کردن بر طبق آن، معیار مناسب دیگری است که در این پژوهش با استفاده از این شاخص به فرایند جمع‌آوری داده‌ها پایان داده

1. Glaser

شد. همچنین در مطالعه حاضر کوشش شد معیار مشاهده مداوم محقق شود که مستندسازی و یادداشت‌برداری از فرایندهای کدگذاری در مراحل مختلف نظریه داده‌بنیاد، شواهدی بر این ادعا است.

در پژوهش حاضر به‌منظور حفظ ذهنیت پیش‌رونده، پژوهشگران بر سازه‌های تدوین‌شده خود نظارت داشتند و فرایند تغییر از آغاز مطالعه تا پایان آن را مستند کردند. همچنین در معیار مشارکت شرکت‌کنندگان، یافته‌های به‌دست‌آمده از تحلیل داده‌های گردآوری‌شده باید به تأیید شرکت‌کنندگان در پژوهش برسد. این روش، عمده‌ترین و متداول‌ترین روش در تعیین اعتبار و اعتماد در روش نظریه داده‌بنیاد است. در این پژوهش نیز سعی شد تا حد امکان یافته‌ها و نتایج استخراجی درخصوص الگوی طراحی‌شده در اختیار مصاحبه‌شوندگان نمونه پژوهش قرار گیرد و نظرات و بازخوردهای آن‌ها مدنظر قرار گرفت. افزون بر این، در این پژوهش به‌منظور رعایت اصل استفاده از منابع اطلاعاتی چندگانه، از منابع مختلف برای گردآوری داده‌ها از جمله مصاحبه، تحلیل اسناد و تحقیقات میدانی استفاده شد. سه تن از متخصصان آشنا با نظریه داده‌بنیاد بر مراحل مختلف کدگذاری، مفهوم‌سازی، استخراج مقولات و تدوین نظریه نظارت داشتند. همچنین به‌منظور بررسی پایایی پژوهش، از روش توافق دو کدگذار (شاخص تکرارپذیری) و کدگذاری پژوهشگر در یک فاصله زمانی مشخص (شاخص ثبات) استفاده شد؛ به این صورت که سه مصاحبه توسط یک پژوهشگر دیگر کدگذاری و نتایج کدگذاری مقایسه شد. در این روش از فرمول درصد توافقی‌ها استفاده شد.

$$۱۰۰ / \text{تعداد کل کدها} \div \text{تعداد توافقات} \times ۲ = \text{درصد پایایی}$$

نتایج حاکی از تشابه قطعی بیش از ۷۰ درصد کدگذاری در هر مرحله بود؛ بنابراین پایایی کدگذاری تأیید شد. (جدول ۱).

جدول ۱- محاسبه پایایی با روش توافق درون‌موضوعی دو کدگذار

Table 1- Inter-coder reliability calculation

شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد کل توافقی‌ها	تعداد عدم توافقی‌ها	پایایی بین دو کدگذار
۱	۸۵	۳۷	۱۱	۸۷%
۵	۶۲	۲۵	۸	۸۰%
۷	۴۸	۱۶	۵	۶۶%
کل	۱۵۴	۷۸	۲۴	۷۷%

کدگذاری مصاحبه‌ها در سه مرحله کدگذاری باز، انتخابی و نظری به صورت دستی و توسط پژوهشگران انجام گرفت. پس از اتمام اولین مصاحبه، فرایند کدگذاری باز آغاز شد. خروجی مرحله کدگذاری باز، کدهای بنیادی (مقوله‌ها و ویژگی‌های مقوله‌ها) است. در کدگذاری انتخابی یکی از کدهای باز به‌عنوان مقوله اصلی انتخاب می‌شود و سایر کدهای بنیادی ممکن است ویژگی آن مقوله اصلی باشند یا با آن مرتبط باشند. در این مرحله، کدگذاری صرفاً برای مقوله اصلی و مقوله‌های مرتبط صورت می‌گیرد و دیگر داده‌های نامرتب در نظر گرفته نمی‌شوند. نمونه‌گیری‌های بعدی با هدف توسعه نظریه صورت می‌گیرد (باید از چه کسی بپرسیم تا در این موارد بیشتر بدانیم؟) کدگذاری انتخابی تا زمانی ادامه می‌یابد که مقوله اصلی و مقوله‌های مرتبط اشباع شوند. اشباع زمانی اتفاق می‌افتد که ویژگی‌های بیشتر و جدیدتری از داده‌ها حاصل نشود و وقایع به‌ندرت نشانگرهای جدیدی برای ویژگی‌های موجود ارائه دهند. درنهایت، کدهای نظری چگونگی ارتباط مقوله‌ها با یکدیگر را مفهوم‌سازی می‌کنند. کدهای نظری، مدل‌های انتزاعی هستند که مقوله‌های به‌دست‌آمده را در راستای یک تئوری با هم ترکیب کنند (گلیزر و هولتن، ۲۰۰۵). این کدها همچون کد اصلی (که از

طریق کدگذاری باز و انتخابی به دست آمده است) بروز پیدا می‌کند و روایت‌های تکه‌تکه‌شده را به هم پیوند می‌دهد (گلیزر، ۱۹۷۸). گلیزر معتقد است که در صورت نیاز، محقق می‌تواند از یکی از گروه‌های کدگذاری برای شناسایی روابط بین مقوله‌های شناسایی‌شده استفاده کند. در کتاب کشف تئوری داده‌بنیاد: استراتژی برای تحقیقات کیفی، ۱۸ خانواده کدگذاری برای تحلیل کدهای اصلی معرفی شده است (هاپکینسون^۱، ۲۰۰۱). کدهای نظری، چگونگی ارتباط مقوله‌ها با یکدیگر را مفهوم‌سازی می‌کنند. با مقایسه داده‌ها، تحلیل‌ها و یادداشت‌ها، با کدهای پیشنهادی گلیزر (۲۰۰۵، ۱۹۹۸، ۱۹۸۷) مشخص شد که کد نظری «خانواده تعاملی^۲» و «خانواده cs6» (عابدین و همکاران، ۲۰۲۰)، با مقوله‌ها و یافته‌های تحقیق و همچنین ماهیت مقوله‌های پژوهش تناسب دارند؛ به عبارت دیگر، شکل داده‌ها را به طور مناسبی تبیین و مفهوم‌سازی می‌کنند. «خانواده تعاملی» به تأثیر متقابل، عمل متقابل، وابستگی متقابل و تعامل تأثیرها و «خانواده cs6» به عوامل پیشایندها، پسایندها، مقاضیات، بسترها اشاره دارد. کدگذاری مصاحبه‌ها در تمامی مراحل به صورت دستی و بدون نرم‌افزار انجام گرفت. روابط بین متغیرها به صورت شماتیک در شکل (۱) نشان داده شده است.

نتایج

در این بخش از پژوهش با تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از ۱۶ مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با متخصصان، سعی شد تا به ارائه مدلی برای بازآفرینی شهری پایدار مبتنی بر ورزش پرداخته شود. ویژگی‌های مصاحبه‌شوندگان تحقیق در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۲- مشخصات جمعیت‌شناختی نمونه‌ها

Table 2- Demographic characteristics of the samples

درصد Percentage	فراوانی Frequency	سطوح متغیر Levels of variable	متغیر Variable
68.75	11	مرد	جنسیت
31.25	5	زن	
31.25	5	مجرد	تأهل
68.75	11	متأهل	
31.25	5	1 تا 5	سابقه
31.25	5	6 تا 10	
18.75	3	11 تا 20	
18.75	3	21 تا 30	
43.75	7	اعضای هیئت علمی	نوع ارتباط با موضوع توسعه شهری از طریق ورزش
25	4	کارشناس علوم ورزشی	
31.25	5	کارشناس برنامه‌ریزی شهری	

همان طور که در جدول (۲) گزارش شده است، یازده نفر از افراد حاضر در پژوهش مرد و پنج نفر زن بودند که در سمت‌های هیئت علمی دانشگاه (هفت نفر)، کارشناس علوم ورزشی (چهار نفر) و کارشناس برنامه‌ریزی شهری (پنج نفر)

1. Hopkinson
2. Interactive

از نظر نوع ارتباط با موضوع توسعه شهری از طریق ورزش، فعالیت داشتند. از نظر سابقه فعالیت، پنج نفر ۱ تا ۵ سال، پنج نفر ۶ تا ۱۱، ۳ نفر ۱۱ تا ۲۰ سال و سه نفر ۲۱ تا ۳۰ سال سابقه فعالیت در حوزه کاری خود داشتند.

نخستین مرحله در ساخت نظریه زمینه‌ای، کدگذاری باز است. در این مرحله، پژوهشگر با حاشیه‌نویسی روی متن مصاحبه‌ها، نکات و مفاهیم کلیدی را استخراج و ارائه می‌کند. در این مرحله، نکات کلیدی مصاحبه‌ها یادداشت شده و هر نکته کلیدی، یک واقعه محسوب می‌شود. سپس واقعه‌ها به یک سطح بالاتر یعنی مفهوم انتقال داده می‌شود. مجموع مفاهیم یک مقوله را تشکیل می‌دهند. برای نمونه، جدول (۳) فرایند ظهور مقوله بازآفرینی گردشگری شهری را به‌عنوان یکی از مقوله‌های شناسایی شده نشان می‌دهند.

جدول ۳- فرایند ظهور مقوله توسعه گردشگری شهری به‌عنوان یکی از مقوله‌های مؤثر بر بازآفرینی شهری

Table 3- The emergence process of urban tourism development category

مقوله	مفهوم	واقعه	نقل قول (نکات کلیدی)
		توسعه دفعات سفر ورزشی به شهر	«اگر گردشگری که به علت رویداد ورزشی به شهری سفر کرده، خاطره خوبی از رویداد ورزشی در ذهنش بماند، مجدد به آن شهر به‌عنوان گردشگر ورزشی سفر می‌کند.»
	افزایش پتانسیل گردشگری ورزشی شهر	طولانی شدن مدت ماندن در شهر	«برگزاری خوب رویداد ورزشی، در هر سطحی باعث طولانی شدن ماندن گردشگر در شهر می‌شود و حتی ممکن است بیشتر از آن چیزی که در ابتدای سفر برنامه‌ریزی کرده در شهر بماند.»
		رونق کسب و کار هتل‌ها و مسافرخانه‌ها	«طبیعی است که زیادی شدن گردشگر ورزشی مساوی است با توسعه هتل‌ها و مسافرخانه‌های شهر.»
	بهبودسازی حلقه‌های زنجیره تأمین گردشگری ورزشی	توسعه کسب‌وکارهای سنتی و خانگی	«هر گردشگری با هر هدفی دوست دارد از سوغاتی آن شهر خرید کند؛ پس کسب‌وکارهای سنتی توسعه پیدا می‌کند.»
بازآفرینی گردشگری شهری		توسعه حمل‌ونقل شهری و بین شهری	«گردشگر ورزشی نسبت به گردشگرهای دیگر اصولاً بدون وسیله نقلیه شخصی خودش به شهری سفر می‌کند و در نتیجه به وسایل حمل‌ونقل عمومی نیاز زیادی دارد.»
		بازدید از سایر منابع گردشگری شهر	«گردشگر ورزشی در جریان سفرش، ممکنه منابع گردشگری دیگری توجهش رو جلب کنه و به اون مکان‌ها هم بره؛ مثلاً من گردشگر ورزشی در جریان رویداد می‌بینم که اون شهر اماکن تاریخی خوبی هم داره.»
	توسعه گردشگری غیرورزشی		«ورزش به دلیل ماهیت مفرح و شادبخشی بودنش حس خوبی در تجربه ایجاد می‌کنه و در نتیجه این حس خوب در سفرهای غیرورزشی گردشگر نوعی محرک محسوب می‌شه.»

کدگذاری انتخابی تا زمانی ادامه یافت که مقوله اصلی و مقوله‌های مرتبط اشباع شدند. اشباع زمانی اتفاق می‌افتد که ویژگی‌های بیشتر و جدیدتری از داده‌ها حاصل نشود و وقایع ب ندرت نشانگرهای جدیدی برای ویژگی‌های موجود ارائه دهند. کدگذاری متمرکز درباره کدهای اولیه تصمیم می‌گیرد و به تحلیل‌هایی که مقوله‌بندی داده‌ها دارند، به صورت کامل و نافذ، معنا می‌دهد. هدف از این نوع کدگذاری این است که کفایت این داده‌ها مشخص شود. در این مرحله مقوله‌های به‌دست‌آمده در مرحله قبلی به ۱۴ کد متمرکز نهایی تبدیل شد. جدول (۴) مقوله‌های اصلی توسعه شهری و ورزش را نشان می‌دهد.

جدول ۴- کدگذاری متمرکز
Table 4- Centralized coding

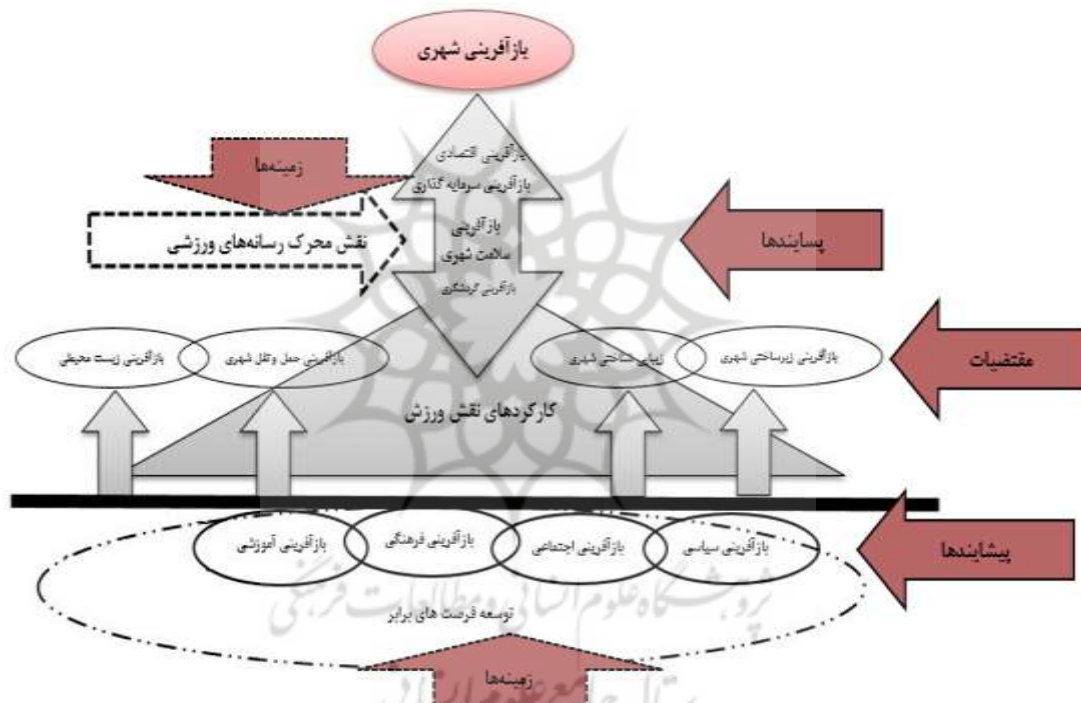
کد متمرکز شده	مقوله‌ها	نشانگرها
بازآفرینی فرهنگی	همگراسازی فرهنگ جامعه	P2, P1, P10, P1, P5, P9, P3, P2, P3, P14, P7, P12
	تحکیم فرهنگ ارزش‌های انسانی	P15, P8, P1
	نزدیکی خرده‌فرهنگ‌های شهری	P10, P1, P5, P9, P3
	تقویت فرهنگ بومی و محلی	P6, P12, P3
باز آفرینی رسانه و تبلیغات ورزشی	گسترش آداب و فرهنگ شهرنشینی	P6, P12, P3, P8, P9, P11
	تبلیغات و برجسته‌سازی شهر ورزشی	P2, P4, P3, P9, P12, P8, P13, P1, P4
	نقش محرک و ترغیب‌ساز رسانه	P1, P10, P9, P8, P16, P1, P9, P7
	ارتقا محبوبیت شهری از طریق رسانه ورزشی	P9, P8, P1, P9
بازآفرینی گردشگری	افزایش پتانسیل گردشگری ورزشی شهر	P14, P1, P2, P7, P12, P6, P4, P2, P10, P11
	بهبودسازی حلقه‌های زنجیره تأمین گردشگری ورزشی (مواد غذایی، حمل‌ونقل، هتلداری و...)	P12, p13, p15
	توسعه گردشگری غیرورزشی	P8, P4, P2, P10, P3
	شکل‌گیری هویت اجتماعی	P6, P4, P2, P10, P4, P3
باز آفرینی اجتماعی	اجتماعی کردن افراد جامعه	P8, P12, P11, P10, P9, P15, P1, P3, P2, P7
	انسجام و وحدت ملی	P15, P2, P1, P3, P4, P5, P12, P13, P15
	تقویت ارزش‌های اجتماعی	P5, P9, P14, P2, P7
	ثبات و تعادل اجتماعی	P8, P13, P11, P12
باز آفرینی اقتصادی	افزایش تولید درآمد	P2, P3, P4, P5, P3, P7, P14
	افزایش پتانسیل‌های شغلی	P12, P7, P12, P6, P4 P2,
	افزایش درآمدهای دولتی	P15, P10, P3
	افزایش پایه بودجه‌ای شهرها به جهت افتخارات ورزشی	P15, P3, P4
بازآفرینی سرمایه‌گذاری	جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی	P15, P9, P13, P14, P7, P8
	سرمایه‌گذاری غیرورزشی در جهت اهداف ورزشی	P1, P3, P14, P12
	ترغیب بخش خصوصی به دلیل سودآور بودن ورزش	P15, P9, P13
بازآفرینی سیاسی	ارائه تصویر مثبت از جامعه	P3, P5, P9, P1, P14, P8, P2, P7, P12, P2
	زمینه ایجاد قدرت شهری به دلیل نام‌آوری ورزشی	P9, P1, P14, P8

جدول ۴- کدگذاری متمرکز
Table 4- Centralized coding

کد متمرکز شده	مقوله‌ها	نشانه‌ها
	توسعه صلح و دوستی جامعه از طریق دیپلماسی ورزشی	P11, P8, P1, P16, P15, P14, P2, P10
	گسترش حقوق شهروندی و بهینه‌سازی مناسبات مدنی	P11, P8, P1, P10
	سبک زندگی فعال (بهبود نسبت جمعیت فعال به غیرفعال)	P12, P16, P10, P6, P15 P2, P3, P4, P5, P9, P14
بازآفرینی سلامت شهری	ارتقای کیفیت زندگی	P10, P4, P2, P2, P7
	تخلیه هیجانات و تنش‌ها	P10, P4
	کاهش خشونت‌ها	P10, P4, P9, P2
	کاهش جرم و جنایت‌ها و بزهکاری	P10, P4, P2,
	کاهش هزینه‌های درمان	p7, P3, P4 P10, P4, P2,
	حفظ طبیعت گردشگری بومی ورزشی	P1, P9, P9, P13
بازآفرینی محیط‌زیست	کاهش آلودگی آب و هوا	P7, P5, P10, P9, P13, P6, P7, P8
	حفظ منابع طبیعی به‌عنوان مکان ورزشی	P1, P2, P8, P9, P12
	آموزش‌های زیست‌محیطی در خلال ورزش	P1, P2, P8, P9
بازآفرینی فرصت‌های برابر	عدم تبعیض مناطق در خصوص امکانات و تسهیلات	P8, P1, P12, P11
	توسعه و توزیع تسهیلات ورزشی برابر در تمام مناطق شهر	P16, P1, P15, P2, P10
	ایجاد باور ورزش برای همه با هر سن و هر شرایط	P3, P8, P1, P2, P7, P12
بازآفرینی آموزشی	توسعه آموزش ورزش شهری	P3, P2, P4, P14, P16
	برنامه‌های آموزشی و ورزشی	P12, P5, P9, P14, P2, P7, P12
	آگاهی عمومی	P5, P9, P14, P2
بازآفرینی زیرساختی شهری	تقویت زیرساخت‌های شهری با اهداف ورزشی	P7, P12, P6, P4, P2, P7, P10, P3
	تأسیس مراکز و فضاهای ورزشی و عمومی	P3, P6, P8, P10, P9, P13, P11, P2, P12, P5
	برنامه‌ریزی کوتاه و بلندمدت مربوط به ساخت‌وساز و نوسازی در رویدادهای ورزشی	P10, P11, P12, P8, P15, P2
بازآفرینی حمل‌ونقل شهری	بازسازی شهری در رویدادهای ورزشی	P11, P12, P10, P15, P2, P16, P6
	توسعه زیرساخت‌ها و حمل‌ونقل	P1, P2, P3, P4, P8, P7, P12
	کاهش ترافیک داخل شهری	P1, P3, P4, P8, P7, P12, P14
بازآفرینی زیبایی شهری	ایجاد مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری	P2, P3, P4, P8
	توسعه مبلمان ورزشی در شهر	P3, P5, P4
	استفاده از المان‌های ورزشی در سطح شهر	P3, P5, P4, P5, P11
	ایجاد ایستگاه‌های سلامت و فضای سبز	P3, P5, P4, P11, P8, P7

در نهایت با مقایسه داده‌ها، تحلیل‌ها و یادداشت‌ها، با کدهای پیشنهادی گلایزر مشخص شد که کد نظری «خانواده تعاملی» و «خانواده CS6» به طور مناسبی کدهای استخراج‌شده در پژوهش را تبیین و مفهوم‌سازی می‌کنند. روابط بین متغیرها به صورت شماتیک در شکل (۱) نشان داده شده است. طبق الگوی ارائه‌شده در شکل (۱)، مقوله‌های کارکردهای ورزش در جهت بازآفرینی شهری، با یکدیگر رابطه تقدم و تأخر ندارند و این به دلیل ماهیت و اثرات بلند و کوتاه مدت ورزش است؛ با وجود این، برخی مقوله‌ها نقش پیشایندها، زمینه‌ها، مقتضیات، پسایندها دارند؛ برای نمونه، توسعه سلامت

عمومی به‌عنوان پسایند توسعه آموزشی بوده یا نقش محرک رسانه‌ها و توسعه فرصت‌های برابر به‌عنوان زمینه‌ای برای سایر مقوله‌ها است. در بخش میانه مدل بازآفرینی زیست‌محیطی، بازآفرینی حمل‌ونقل شهری، بازآفرینی زیبایی‌شناختی و بازآفرینی زیرساختی به‌عنوان مقتضیات بازآفرینی شهری هستند. بازآفرینی زیبایی‌شناختی و زیرساختی با یکدیگر در تعامل اند و همچنین بازآفرینی زیست‌محیطی و حمل‌ونقل شهری به دلیل تعامل نزدیک با یکدیگر در ارتباط اند. همان‌طور که در مدل شماتیک نشان داده شده است، بازآفرینی آموزشی، بازآفرینی فرهنگی، بازآفرینی اجتماعی و بازآفرینی سیاسی به‌عنوان پیشایندهای بازآفرینی شهری از طریق ورزش هستند که به صورت زنجیره‌ای با یکدیگر در تعامل و ارتباط هستند. در نهایت بازآفرینی اقتصادی، بازآفرینی سرمایه‌گذاری، بازآفرینی گردشگری و بازآفرینی سلامت شهری، پسایندهای بازآفرینی شهری از طریق ورزش هستند که به صورت رابطه تعاملی با بازآفرینی شهری به صورت کلی اند و عوامل مؤثر دارند؛ چراکه با بازآفرینی شهری به صورت متقابل کارکردهای ورزش نیز توسعه می‌یابد و این چرخه همیشه در گردش است.

شکل ۱- گراف نهایی الگوی بازآفرینی شهری از طریق ورزش

Figure 1- The final graph of the urban regeneration model through sports

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش ارائه الگوی بازآفرینی شهری پایدار مبتنی بر ورزش در جوامع محلی بود. یافته‌ها نشان داد که ورزش از طریق چهار سطح پیشایندها، زمینه‌ها، مقتضیات و پسایندها، بازآفرینی شهری را فراهم می‌کند. در مدل ارائه‌شده در این پژوهش، ورزش و بازآفرینی شهری به‌عنوان سازه محوری مدنظر قرار گرفته‌اند و عوامل بازآفرینی شناسایی‌شده نیز به‌عنوان دیگر اجزای مدل لحاظ شده‌اند. ورزش از دیرباز در ساختار جامعه مدنی نقشی محوری ایفا کرده است و امروزه عاملی ضروری در تحقق توسعه پایدار شهرها و مناطق شناخته می‌شود. ارتقای جذابیت ورزشی در شهرهای معاصر،

مستلزم ادغام فراگیر ورزش در فرایندهای دگرگونی و بازآفرینی شهری است (لادو و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۵۹). به طور کلی، ادغام ورزش در استراتژی‌های احیای شهری می‌تواند انسجام جامعه را تقویت کند، رشد اقتصادی را ترویج دهد و کیفیت کلی زندگی را بهبود بخشد (وانگ و تای، ۲۰۲۰، ۴۰-۳۸).

نتایج حاصل از کدگذاری نهایی نشان داد که پیشایندهای بازآفرینی شهری از طریق ورزش، بازآفرینی آموزشی، بازآفرینی فرهنگی، بازآفرینی اجتماعی، بازآفرینی سیاسی است. این نتایج با یافته‌های مطالعات چانکونا (۲۰۲۲)، ژائو (۲۰۲۳)، اوگمودیا و همکاران (۲۰۲۴)، روچا و کائو (۲۰۲۳)، هو (۲۰۲۴)، مثال لی (۲۰۲۴)، چانکونا (۲۰۲۲)، کومار (۲۰۱۸)، همتی‌مرادآبادی و همکاران (۲۰۱۸)، جاوید و همکاران (۲۰۲۰) هم‌راستا بود. چانکونا (۲۰۲۲) نشان داد که برگزاری رویدادهای ورزشی نتایجی مانند توسعه جامعه، غرور و افتخار جامعه را به دنبال دارد. ورزش با ترویج ارزش‌های مشترک و ایجاد فضایی برای گفت‌وگو، به پایداری اجتماعی در فرایند بازآفرینی شهری کمک می‌کند. ورزش با تشویق به فعالیت بدنی، نقش کلیدی در بهبود سلامت جسمی ساکنان شهرها ایفا می‌کند و در فرایند بازآفرینی شهری می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای احیای فضاهای عمومی و افزایش دسترسی به امکانات ورزشی عمل کند. ایجاد پارک‌های ورزشی، مسیرهای دوچرخه‌سواری و زمین‌های بازی در بافت‌های فرسوده، فرصت‌هایی برای فعالیت بدنی فراهم می‌کند که به کاهش بیماری‌های غیرواگیر مانند چاقی و دیابت منجر می‌شود. نژادابراهیمی و نژاداغی (۲۰۱۸) بیان کردند که فضاهای ورزشی به‌عنوان نقاط کانونی محله، می‌توانند با تشویق مشارکت ساکنان، حس هویت جمعی را تقویت کنند و نابرابری‌های اجتماعی را کاهش دهند. آن‌ها پیشنهاد کردند که این فضاها با میزبانی رویدادهای ورزشی، بستری برای توانمندسازی گروه‌های محروم فراهم می‌کنند (نژادابراهیمی و نژاداغی، ۲۰۱۸). شولن کورف^۱ و همکاران (۲۰۱۱) در مطالعه‌ای بین‌المللی نشان دادند که رویدادهای ورزشی محلی با ایجاد شبکه‌های اجتماعی و تقویت اعتماد بین ساکنان، به پایداری اجتماعی در مناطق بازآفرینی‌شده کمک می‌کنند. آن‌ها مثال‌هایی از برنامه‌های ورزشی در جوامع چندفرهنگی ارائه کردند که تنش‌های اجتماعی را کاهش دادند (شولن کورف و همکاران، ۲۰۱۱).

ورزش به‌عنوان یک پدیده اجتماعی، پیوندی ناگسستنی با فرهنگ دارد. توسعه فرهنگی در سطوح مختلف جامعه، زمینه‌های مساعد برای نهادینه شدن فرهنگ ورزش و ارتقای سطح مشارکت در فعالیت‌های ورزشی می‌کند. این امر از طریق ترویج ارزش‌ها و هنجارهای مرتبط با ورزش، آگاهی عمومی از فواید آن و ایجاد انگیزه در افراد برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی صورت می‌گیرد. ورزش از طریق ایجاد تصویر مثبت از جامعه موجب افزایش تبادل فرهنگی، تشویق مردم به انجام فعالیت‌های ورزشی شهر، افزایش فرصت‌های معرفی شهر یا کشور میزبان رویدادهای ورزشی به جهان، بهبود تصویر بین‌المللی شهر میزبان در جهان و افزایش آگاهی مردم درباره اثرهای مثبت ورزش، می‌شود. همچنین افزایش انسجام ساکنان، تقویت روح جامعه و افزایش غرور و افتخار را به دنبال دارد. آرونک (۲۰۱۷) اشاره کرد که ورزش فرصتی طلایی برای توسعه فرهنگ شهر میزبان به ارمغان می‌آورد و چهارچوب تعاملی برای تبادلات فرهنگی بین شهر میزبان و شهرهای داخلی و خارجی ایجاد می‌کند، پنجره‌ای را برای نشان دادن تصویر شهر به جهان باز می‌کند و توجه را از سراسر جهان به خود جلب می‌کند. در عین حال، رویدادهای ورزشی قدرت جذب رسانه‌های جهانی را دارند و آن‌ها را در کانون افکار عمومی جهان قرار می‌دهند و به جهان فرصتی برای شناخت، احساس، برقراری ارتباط و توسعه می‌دهند. کارول^۲ (۲۰۱۲) اشاره کرد که میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ، فرصتی برای شهر میزبان است تا هویت و غرور خود را به نمایش بگذارد. این امر از طریق به اشتراک گذاشتن تاریخ، فرهنگ و دستاوردهای شهر با مخاطبان جهانی انجام می‌شود. رویدادهای ورزشی، بستری برای تبادل فرهنگی بین مردم از سراسر جهان فراهم می‌کنند. این امر از طریق تعامل بین تماشاگران،

1 Schulenkorf

2. Carroll

ورزشکاران و مربیان از فرهنگ‌های مختلف صورت می‌گیرد (مالخروویچ-مسکو و پچتا، ۲۰۱۸). این تبادل فرهنگی می‌تواند منجر به افزایش درک و احترام به تفاوت‌ها و همچنین ایجاد دوستی‌های جدید شود. کیم^۲ و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بازی‌های المپیک زمستانی ۲۰۱۴ سوچی فرصتی برای تبادلات فرهنگی بین مردم روسیه و سایر نقاط جهان فراهم کرد. همچنین پتروفسکی و همکاران (۲۰۱۹) نشان دادند که جام جهانی ۲۰۱۸ فرصتی برای روسیه بود تا فرهنگ خود را به جهانیان معرفی کند و روابط دیپلماتیک خود را با سایر کشورها تقویت کند. به طور کلی، ورزش از طریق توسعه فرهنگی و درگیر شدن در رسانه‌ها و تبلیغات موجب توسعه شهری می‌شود؛ بنابراین مدیران و سیاست‌گذاران می‌توانند با انجام اقدامات مانند برگزاری رویدادهای ورزشی، ترویج فرهنگ ورزشی، استفاده از پلت‌فرم‌های مختلف رسانه‌ای، از ورزش به‌عنوان ابزاری برای توسعه فرهنگی و درنهایت، توسعه شهری استفاده کنند. همچنین ورزش می‌تواند به‌عنوان ابزاری کارآمد برای ارتقای سطح آموزش و پرورش در جامعه عمل کند. مشارکت در فعالیت‌های ورزشی، علاوه بر فواید جسمانی، منجر به تقویت مهارت‌های ذهنی، نظم و انضباط، و ارتقای روحیه همکاری و کار گروهی در افراد می‌شود. این مهارت‌ها زمینه‌ساز موفقیت تحصیلی و آمادگی برای ورود به بازار کار هستند. نتایج حاصل از کدگذاری نهایی نشان داد که زمینه‌های بازآفرینی شهری از طریق ورزش، توسعه فرصت‌های برابر و نقش محرک رسانه‌ها است. ورزش با ایجاد فضایی برای تعامل افراد از گروه‌های مختلف اجتماعی می‌تواند به کاهش نابرابری‌ها و تقویت فرصت‌های برابر کمک کند. واتکینز^۳ و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود بیان کردند که زیرساخت‌های ورزشی شهری مانند پارک‌های فعال، نرخ فعالیت بدنی را در میان گروه‌های کم‌درآمد افزایش می‌دهند و زمینه‌ساز توسعه فرصت‌های برابر می‌شوند (واتکینز و همکاران، ۲۰۱۸). هارگریوز^۴ (۱۹۹۴) استدلال کرد که ورزش می‌تواند کلیشه‌های جنسیتی، نژادی و طبقاتی را به چالش بکشد و با تشویق مشارکت زنان، اقلیت‌ها و گروه‌های کم‌درآمد، فرصت‌های برابر را در جوامع شهری بازآفرینی کند. او مثال‌هایی از برنامه‌های ورزشی زنان در مناطق محروم ارائه داد که به توانمندسازی اجتماعی منجر شدند (هارگریوز، ۱۹۹۴). ورزش با گردهم‌آوردن افراد از گروه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، به کاهش شکاف‌های اجتماعی کمک می‌کند. مطالعات جامعه‌شناسی شهری (مانند پژوهش‌های رابرت پاتنام) نشان می‌دهند که فعالیت‌های ورزشی گروهی، سرمایه اجتماعی را تقویت می‌کنند و حس تعلق به جامعه را افزایش می‌دهند. این امر به‌ویژه در مناطق محروم شهری که ممکن است با انزوای اجتماعی مواجه باشند، فرصت‌های برابر برای تعامل و مشارکت فراهم می‌کند. همچنین نابرابری در دسترسی به خدمات سلامت، یکی از چالش‌های شهرها است. ورزش با بهبود سلامت جسمی و روانی می‌تواند این شکاف را کاهش دهد. تحقیقات اپیدمیولوژی شهری نشان می‌دهند که دسترسی به فضاهای ورزشی عمومی، نرخ بیماری‌های مزمن (مثل دیابت و افسردگی) را در جوامع کم‌درآمد کاهش می‌دهد و به عدالت سلامت کمک می‌کند. از منظر نظریه‌های بازآفرینی شهری (مانند نظریه «حق به شهر» لوفور)، ورزش می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای بازتوزیع منابع و قدرت در شهر عمل کند. مدل‌های تحلیلی مانند GIS در برنامه‌ریزی شهری نشان داده‌اند که توزیع فضایی امکانات ورزشی با شاخص‌های عدالت اجتماعی (مثل ضریب جینی) همبستگی دارد. همچنین رویکردهای مشارکتی در طراحی فضاهای ورزشی (با در نظر گرفتن نیازهای محلی) می‌توانند حس مالکیت جامعه را تقویت کنند. درنهایت باید توجه داشت که ورزش در بازآفرینی شهری، از طریق تقویت انسجام اجتماعی، بهبود سلامت، ایجاد فرصت‌های اقتصادی و توانمندسازی گروه‌های حاشیه‌ای، به تحقق فرصت‌های برابر کمک می‌کند؛ با این

1. Malchrowicz-Moško & Poczta
2. Kim
3. Watkins
4. Hargreaves

حال، موفقیت آن به برنامه‌ریزی عادلانه، مشارکت جامعه و توجه به نیازهای متنوع گروه‌ها وابسته است. همچنین نقش محرک رسانه‌ها در بازآفرینی شهری ورزش اهمیت فراوانی دارد. رسانه‌ها با پوشش رویدادهای ورزشی مانند المپیک، جام جهانی یا حتی مسابقات محلی، می‌توانند توجه جهانی یا منطقه‌ای را به یک شهر جلب کنند. این پوشش باعث می‌شود شهر به‌عنوان مقصدی برای گردشگری، سرمایه‌گذاری یا زندگی معرفی شود. رسانه‌ها از طریق داستان‌سرایی درباره تاریخچه، فرهنگ و پتانسیل یک شهر، هویت آن را تقویت می‌کنند. ورزش به‌عنوان یک عنصر فرهنگی، با کمک رسانه‌ها می‌تواند حس غرور و تعلق را در میان ساکنان تقویت کرده و شهر را به‌عنوان مرکزی پویا معرفی کند. همچنین پوشش رسانه‌ای گسترده از رویدادهای ورزشی، زیرساخت‌های جدید (مانند استادیوم‌ها، پارک‌ها و حمل‌ونقل عمومی) را برجسته می‌کند. این امر سرمایه‌گذاران خصوصی و دولتی را ترغیب می‌کند تا در بازآفرینی شهری مشارکت کنند. رسانه‌ها با اطلاع‌رسانی درباره برنامه‌های ورزشی و پروژه‌های بازآفرینی، شهروندان را به مشارکت در فعالیتهای ورزشی و تصمیم‌گیری‌های شهری تشویق می‌کنند. این امر می‌تواند به انسجام اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی در محله‌های کمتر توسعه‌یافته کمک کند. درنهایت، رسانه‌ها می‌توانند با تمرکز بر جنبه‌های مثبت و پیشرفت‌های یک شهر، تصویر منفی یا کلیشه‌ای آن را تغییر دهند. ورزش به‌عنوان ابزاری برای نمایش پویایی و نوآوری، در این فرایند نقش کلیدی دارد؛ برای مثال، شهر منچستر با استفاده از ورزش و پوشش رسانه‌ای، از یک شهر صنعتی به مقصدی مدرن تبدیل شد.

نتایج حاصل از کدگذاری نهایی نشان داد که متقاضیات بازآفرینی شهری از طریق ورزش بازآفرینی زیست‌محیطی، بازآفرینی حمل‌ونقل شهری، بازآفرینی زیبایی‌شناختی و بازآفرینی زیرساختی است. این یافته‌ها با بخشی از نتایج تحقیقات زیبله-اسکیرمنته و همکاران (۲۰۲۳)، ژیانگ و همکاران (۲۰۲۳)، گوا و چن (۲۰۲۲)، میراگایا و همکاران (۲۰۲۲)، آروننگ (۲۰۱۷) و نیکولاو و همکاران (۲۰۲۳) همسوست. ورزش به‌عنوان یک فعالیت اجتماعی و فرهنگی، نه‌تنها سلامت جسمی و روانی افراد را تقویت می‌کند، بلکه می‌تواند به‌عنوان محرکی برای توسعه پایدار شهری نیز عمل کند. زیرساخت‌های ورزشی مانند پارک‌های فعال، استادیوم‌های چندمنظوره و زمین‌های محلی، می‌توانند به‌عنوان کانون‌های بازآفرینی شهری عمل کنند. فعالیتهای ورزشی مانند دوچرخه‌سواری، دویدن و پیاده‌روی به کاهش استفاده از وسایل نقلیه موتوری منجر می‌شوند. براساس مطالعات، شهرهایی که زیرساخت‌های ورزشی مانند مسیرهای دوچرخه‌سواری را توسعه داده‌اند، کاهش چشمگیری در انتشار گازهای گلخانه‌ای (تا ۲۰ درصد در برخی موارد) گزارش کرده‌اند. همچنین ایجاد فضاهای ورزشی در پارک‌ها و مناطق سبز، به حفظ و گسترش پوشش گیاهی کمک می‌کند. این فضاها به‌عنوان ریه‌های شهری عمل می‌کنند و کیفیت هوا را بهبود می‌بخشند. زمین‌های ورزشی مدرن با طراحی پایدار (مانند چمن‌های مصنوعی با سیستم‌های بازیافت آب) مصرف آب را کاهش می‌دهند. این امر به‌ویژه در شهرهای خشک و نیمه‌خشک اهمیت دارد. همچنین ورزش به‌عنوان یک کاتالیزور برای تحول در سیستم‌های حمل‌ونقل شهری عمل می‌کند. فعالیتهای ورزشی مانند دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی، تقاضا برای زیرساخت‌های حمل‌ونقل غیرموتوری را افزایش می‌دهند. طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی (WHO)، شهرهایی که مسیرهای امن برای دوچرخه‌سواری ایجاد کرده‌اند، شاهد افزایش ۳۰ تا ۵۰ درصدی در استفاده از این روش حمل‌ونقل بوده‌اند. با تشویق شهروندان به استفاده از حمل‌ونقل فعال، فشار بر سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی و جاده‌ها کاهش می‌یابد و ایجاد ایستگاه‌های دوچرخه‌سواری در نزدیکی مترو و اتوبوس، امکان ترکیب حمل‌ونقل عمومی و فعال را فراهم می‌کند که به بهبود کارایی سیستم حمل‌ونقل منجر می‌شود.

همچنین ورزش می‌تواند به بهبود جلوه بصری و هویت فرهنگی شهرها کمک کند. استادیوم‌ها، پارک‌های ورزشی و مسیرهای دوچرخه‌سواری با طراحی مدرن می‌توانند به‌عنوان نمادهای شهری عمل کنند. تبدیل زمین‌های بدون‌استفاده به فضاهای ورزشی، زیبایی بصری مناطق محروم را بهبود می‌بخشد. همچنین ادغام هنر در فضاهای ورزشی (مانند نقاشی‌های دیواری در مسیرهای دوچرخه‌سواری) به تقویت هویت فرهنگی و جذابیت بصری شهر کمک می‌کند. از طرفی

ورزش می‌تواند به بهبود و نوسازی زیرساخت‌های شهری منجر شود. ایجاد امکانات ورزشی مانند استادیوم‌ها یا پارک‌های چندمنظوره، زیرساخت‌های موجود (مانند جاده‌ها، سیستم‌های آب و برق) را ارتقا می‌دهد. فضاهای ورزشی معمولاً به‌گونه‌ای طراحی می‌شوند که برای همه گروه‌ها (از جمله معلولان) قابل استفاده باشند که این امر به بهبود استانداردهای دسترسی‌پذیری در سطح شهر کمک می‌کند. لطفی (۲۰۱۱) تأکید کرد که فضاهای عمومی از جمله فضاهای ورزشی، با جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد بستری برای مشارکت ساکنان، به احیای بافت‌های فرسوده و کاهش نابرابری‌های فضایی کمک می‌کنند. او استدلال کرد که این فضاها با در دسترس قرار گرفتن برای همه اقشار، حس تعلق و عدالت اجتماعی را تقویت می‌کنند (لطفی، ۲۰۱۱). از منظر علمی، تأثیر ورزش بر بازآفرینی شهری را می‌توان از طریق مدل‌های توسعه پایدار تحلیل کرد. نظریه «شهرهای سالم»^۱ سازمان بهداشت جهانی تأکید دارد که فعالیت‌های ورزشی به‌عنوان بخشی از برنامه‌ریزی شهری می‌توانند سلامت عمومی، انسجام اجتماعی و پایداری محیطی را تقویت کنند.

نتایج حاصل از کدگذاری نهایی نشان داد که پسایندهای بازآفرینی شهری از طریق ورزش بازآفرینی اقتصادی، بازآفرینی سرمایه‌گذاری، بازآفرینی گردشگری و بازآفرینی سلامت شهری است. ورزش به‌عنوان صنعتی پرونق می‌تواند جاذبه‌ای برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های شهری، احداث اماکن ورزشی مدرن، و برگزاری رویدادهای ورزشی در سطوح مختلف باشد. این امر نه تنها به رونق اقتصادی شهرها می‌انجامد، بلکه فرصت‌های شغلی جدیدی نیز ایجاد می‌کند. ورزش، بستری برای مشارکت افراد از همه اقشار جامعه صرف‌نظر از جنسیت، نژاد، قومیت، وضعیت اقتصادی یا توانایی‌های جسمانی فراهم می‌کند. فعالیت‌های ورزشی می‌توانند به ارتقای اعتمادبه‌نفس، غرور و حس تعلق به جامعه در افراد، به‌ویژه در گروه‌های محروم و آسیب‌پذیر کمک کنند؛ به طوری که آکواسام^۲ (۲۰۲۱) اشاره کرد که توسعه ورزش می‌تواند به رشد و توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه کمک کند. سرزو-استیو و همکاران^۳ (۲۰۲۲) ذکر کردند که ورزش به‌عنوان صنعتی جذاب و پویا، پتانسیل زیادی برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی دارد. برگزاری رویدادهای ورزشی بزرگ، احداث اماکن و زیرساخت‌های ورزشی مدرن و توسعه ورزش‌های قهرمانی، زمینه‌ای مناسب برای سرمایه‌گذاری در این حوزه فراهم می‌کند. این سرمایه‌گذاری‌ها نه تنها به رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال می‌انجامد، بلکه به ارتقای وجهه بین‌المللی کشور و جذب گردشگر نیز کمک می‌کند. همچنین ورزش صرفاً به سرمایه‌گذاری مستقیم در حوزه ورزش محدود نمی‌شود؛ بلکه می‌توان با هدایت سرمایه‌گذاری‌های غیرورزشی مانند توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، احداث هتل‌ها و مراکز تفریحی و ارتقای سطح امنیت، به طور غیرمستقیم به رونق ورزش و جذب سرمایه‌گذاری در این حوزه نیز کمک کرد (بودولیکا^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). همچنین ورزش به‌عنوان صنعتی سودآور می‌تواند انگیزه‌ای قوی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باشد. با ایجاد قوانین و مقررات مناسب، ارائه مشوق‌های مالیاتی و تسهیل صدور مجوزها می‌توان زمینه را برای حضور فعال بخش خصوصی در این حوزه فراهم کرد.

بازآفرینی گردشگری یکی از پسایندهای بازآفرینی شهری است. نتایج این بخش در مطالعات مختلفی همچون مطالعات گراتون و همکاران (۲۰۲۰) و هربولد^۵ و همکاران (۲۰۲۰) تأیید می‌شود. گردشگری و ورزش دو عنصر حیاتی در اقتصاد جهانی هستند و می‌توانند اثرات مفید فراوانی را برای جوامع شهری ایجاد کنند. از جمله این اثرات اشتغال‌زایی، توسعه زیرساخت‌های ورزشی و غیرورزشی، توسعه شهری و رفاه اجتماعی است. هربولد و همکاران (۲۰۲۰) اشاره کردند که

1. Healthy Cities
2. Acquah-Sam
3. Cerezo-Esteve
4. Bodolica
5. Herbold

ورزش و گردشگری ورزشی به‌عنوان منبع و مزیت رقابتی برای کشورهای درحال توسعه عمل می‌کند. به باور گورسوی^۱ و همکاران (۲۰۱۷)، رویدادهای ورزشی بخشی از گردشگری ورزشی جهانی هستند و تعجب‌آور نیست که آن‌ها توسط کشورهای نوظهوری دنبال می‌شوند که به دنبال دیده شدن هستند. گردشگری به‌عنوان یک صنعت جهانی، نقشی کلیدی در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع ایفا می‌کند. در میان انواع گردشگری، گردشگری ورزشی به‌عنوان یکی از زیرشاخه‌های پویا و روبه‌رشد، از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار شده است. این نوع گردشگری، فرصت‌های جدیدی را برای ایجاد شغل، رونق اقتصادی، و ارتقای کیفیت زندگی در جوامع محلی ایجاد می‌کند. گردشگری ورزشی به‌عنوان یکی از زیرشاخه‌های پویای صنعت گردشگری، از اهمیت فزاینده‌ای برای توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع محلی برخوردار است. این نوع گردشگری می‌تواند فرصت‌های جدیدی را برای ایجاد اشتغال، رونق اقتصادی و ارتقای کیفیت زندگی در جوامع محلی ایجاد کند. گارسویا^۲ و همکاران (۲۰۱۵) بیان کردند که ساکنان محلی نگرش مطلوبی به گردشگری دارند؛ بنابراین مدیران باید به طور مؤثرتری برای آینده گردشگری برنامه‌ریزی کنند. همچنین به گفته کومار (۲۰۱۸)، گردشگری ورزشی، منافع متعددی را به ارمغان می‌آورد که شامل ایجاد مقاصد گردشگری نوین، بهره‌برداری مضاعف از امکانات موجود در جوامع، ترویج تعاملات اجتماعی، فراهم‌سازی سرگرمی برای جوانان، ارتقای وجهه مثبت مقاصد گردشگری، توسعه زیرساخت‌ها، افزایش ورود گردشگران و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید می‌شود.

ورزش نقش اساسی در توانمندسازی جوامع و بازآفرینی پایدار شهری ایفا می‌کند. این یافته‌ها با نتایج مطالعات گراتون و همکاران (۲۰۲۰)، آلمدیا (۲۰۱۹)، ژیانگ و همکاران (۲۰۲۳)، گوا و چن (۲۰۲۲)، وانگ و تای (۲۰۲۰) و لی (۲۰۲۴) همسوست. همتی‌مرادآبادی و همکاران (۲۰۱۸) اشاره کردند که میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ در سطح ملی، مزایای متعددی را به ارمغان می‌آورد. این رویدادها می‌توانند سبب ایجاد تشکیلات سازمانی منسجم، جذب منابع مالی، توسعه زیرساخت‌های شهری و یاری رساندن به مدیریت شهری در جهت نیل به توسعه پایدار شهری شوند. یافته‌های این پژوهش‌ها نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در ورزش می‌تواند به بهبود سلامت و آرامش افراد، تقویت اقتصاد محلی، ایجاد جوامع منسجم‌تر و پایدارتر کمک کند. صنعت ورزش به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین صنایع در جهان، نقش مهمی در «ایجاد شغل» و «رونق اقتصادی» ایفا می‌کند. برگزاری رویدادهای ورزشی بزرگ، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ورزشی و توسعه برنامه‌های ورزشی در سطوح مختلف، فرصت‌های شغلی متعددی را در زمینه‌های مختلف ایجاد می‌کنند. همچنین ورزش می‌تواند از طریق منابع مختلف مانند حق پخش تلویزیونی، بلیت‌فروشی، تبلیغات، فروش کالاهای ورزشی و میزبانی رویدادهای ورزشی، درآمد درخور توجهی را کسب کند. این درآمدها می‌تواند به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ورزشی، توسعه برنامه‌های ورزشی و حمایت از ورزشکاران کمک کند. درنهایت باید توجه داشت که بازآفرینی شهری از طریق ورزش می‌تواند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای بهبود کیفیت زندگی، تقویت پیوندهای اجتماعی و توسعه پایدار عمل کند و این امر از طریق اقدامات اجرایی بهینه و کاربردی امکان پذیر خواهد شد. به‌عنوان پیشایندهای بازآفرینی شهری، در بعد «بازآفرینی آموزشی» ادغام آموزش‌های ورزشی متنوع در برنامه درسی مدارس برای ترویج فرهنگ فعالیت بدنی از سنین پایین، راه‌اندازی مراکز محلی رایگان یا کم‌هزینه برای آموزش ورزش‌های ساده، در بعد «بازآفرینی فرهنگی» سازمان‌دهی جشنواره‌های سالانه ورزش‌های سنتی، ایجاد موزه‌های ورزشی محلی، برگزاری رویدادهای فرهنگی-ورزشی مانند پیاده‌روی‌های خانوادگی با مضامین فرهنگی، در بعد «بازآفرینی اجتماعی» تشکیل گروه‌های ورزشی محلی، حمایت از تشکیل تیم‌های ورزشی زنان و گروه‌های اقلیت، طراحی برنامه‌های ورزشی ویژه برای سالمندان، معلولان و کودکان کار و سازمان‌دهی ماراثن‌های خیریه برای حمایت از پروژه‌های محلی، در بعد «بازآفرینی سیاسی» ایجاد شوراهای ورزشی

1. Gursoy

2. García

در سطح محله، راهاندازی پلتفرم‌های دیجیتالی برای جمع‌آوری نظرات شهروندان درباره نیازهای ورزشی محله‌ها و میزبانی رویدادهای ورزشی منطقه‌ای یا بین‌المللی برای افزایش اعتبار شهر پیشنهاد می‌گردد. همچنین به‌عنوان مقتضیات بازآفرینی شهری در بعد «بازآفرینی زیست‌محیطی» طراحی پارک‌های شهری با مسیرهای دوچرخه‌سواری، پیاده‌روی و تجهیزات ورزشی، سازمان‌دهی رویدادهای ورزشی با هدف جمع‌آوری زباله‌ها، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در اماکن ورزشی و ترویج ورزش‌های کم‌تأثیر محیطی پیشنهاد می‌شود. در بعد «بازآفرینی حمل‌ونقل شهری» توسعه زیرساخت‌های دوچرخه‌سواری، ایستگاه‌های کرایه دوچرخه و اسکوتر برقی، طراحی مسیرهای جذاب و ایمن برای پیاده‌روی و دویدن با تابلوهای راهنما و نورپردازی مناسب و اتصال اماکن ورزشی به حمل‌ونقل عمومی پیشنهاد می‌شود. در بعد «بازآفرینی زیبایی‌شناختی» استفاده از معماری مدرن و رنگ‌های شاد در طراحی زمین‌های ورزشی، پارک‌ها و مسیرهای دویدن برای افزایش جذابیت بصری، نصب آثار هنری ورزشی، قرار دادن مجسمه‌ها یا دیوارنگاره‌های الهام‌گرفته از ورزش و استفاده از نورپردازی هوشمند در مسیرهای ورزشی و پارک‌ها برای افزایش زیبایی و امنیت در شب و نوسازی استادیوم‌ها و سالن‌های قدیمی با طراحی‌های مدرن و هماهنگ با بافت شهری پیشنهاد می‌شود. در بعد «بازآفرینی زیرساختی» توسعه اپلیکیشن‌های ورزشی شهری، توسعه مبلمان ورزشی کاربردی شهری، ساخت زمین‌های ورزشی چندمنظوره و ساخت سالن‌های ورزشی با مصالح محلی پیشنهاد می‌شود. در مورد «نقش محرک رسانه‌ها» کمپین‌های رسانه‌ای برای ترویج ورزش محلی، ایجاد صفحات یا هشتک‌های اختصاصی برای رویدادهای ورزشی محلی (مانند #ورزش_برای_همه) و تشویق ساکنان به اشتراک‌گذاری تجربیات خود، همکاری با اینفلوئنسرهای محلی، پوشش رسانه‌ای رویدادهای ورزشی محلی و برگزاری کارگاه‌های تولید محتوا برای جوانان محله‌های محروم پیشنهاد می‌شود تا خودشان بتوانند داستان‌های محله و فعالیت‌های ورزشی را روایت کرده و حس مالکیت بر پروژه‌های بازآفرینی را تقویت کنند. در مورد نقش «بازآفرینی فرصت‌های برابر» ایجاد زیرساخت‌های ورزشی در مناطق محروم، برنامه‌های ورزشی فراگیر، آموزش و توانمندسازی مربیان محلی، برگزاری تورنمنت‌های محلی با تمرکز بر وحدت اجتماعی و کاهش تبعیض مانند جشنواره‌های ورزشی بین‌محله‌ای که تیم‌های متنوعی از اقشار مختلف را گرد هم آورد، پیشنهاد می‌شود. پیشنهادهای ارائه‌شده با تمرکز بر اجراپذیری و پایداری، می‌توانند به ایجاد شهرهایی پویا، سالم و منسجم کمک کنند. با اجرای این اقدامات، ورزش نه تنها به ابزاری برای سلامت جسمانی، بلکه به عاملی برای تحول همه‌جانبه شهری تبدیل خواهد شد.

پیام مقاله

ورزش، ابزاری جامع برای بازآفرینی پایدار شهری است. از طریق پیشایندها (آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی)، زمینه‌ها (فرصت‌های برابر و نقش محرک رسانه)، مقتضیات (زیست‌محیطی، حمل‌ونقل، زیبایی‌شناختی و زیرساختی) و پسایندها (اقتصادی، سرمایه‌گذاری، گردشگری و سلامت شهری) عمل می‌کند. این فرایند با احیای فضاهای فرسوده، کاهش نابرابری‌ها، تقویت هویت جمعی، ترویج حمل‌ونقل فعال، بهبود کیفیت هوا و ایجاد اشتغال، شهرها را پویا، سالم و منسجم می‌کند. رسانه و برنامه‌ریزی عادلانه، چرخه متقابلی را شکل می‌دهند که در آن، شهرهای بازآفرینی‌شده کارکردهای ورزش را تقویت کرده و توسعه پایدار، عادلانه و تاب‌آور شهری را تضمین می‌کنند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش با رعایت اصول اخلاقی و با رضایت تمامی مصاحبه‌شوندگان و حفظ محرمانگی اطلاعات آن‌ها انجام شد. بازخورد مصاحبه‌شوندگان در فرایند تحقیق گنجانده شد و محققان در هنگام جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها از هرگونه پیش‌داوری و تعصب پرهیز کردند.

مشارکت نویسندگان

ایده‌پردازی: رقیه سرلاب
 جمع‌آوری داده‌ها: لعیا هاتفی افشار
 تحلیل داده‌ها: مریم فریدفتحی و میثم نوری
 نوشتن مقاله: رقیه سرلاب، میثم نوری و مریم فریدفتحی
 مسئول تأمین مالی: رقیه سرلاب
 بازبینی و ویرایش: میثم نوری
 مرور ادبیات: مریم فریدفتحی و لعیا هاتفی افشار
 مدیر پروژه: رقیه سرلاب

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافی در خصوص انتشار این مطالعه اعلام نمی‌کنند.

تشکر و قدردانی

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از همه متخصصان و کارشناسانی که با مشارکت دلسوزانه در مصاحبه‌ها و ارائه نظرات کارشناسی، ما را در تکمیل این تحقیق یاری کردند، صمیمانه سپاسگزاری نمایند.

منابع

1. Abedin, B., Akbari Emami, Sh., & Abbasnejad, T. (2020). Designing a conceptual model of talent turnover among Iranian organizations: An exploratory research in ICT industry. *Journal of Sustainable Human Resource Management*, 2(2), 49–64. [In Persian]. <https://doi.org/10.22034/jshrm.2020.123456>
2. Abutalebi, R., Nazari, M., & Salimi, M. (2023). The construction model of the role of sports on the sustainable development of Iran. *New Trends in Sport Management Journal*, 10(39), 195–212. [In Persian]. <https://doi.org/10.22034/ntsm.2023.123457>
3. Acquah-Sam, E. (2021). Developing sports for economic growth and development in developing countries. *European Scientific Journal*, 17(15), 172–216. <https://doi.org/10.19044/esj.2021.v17n15p172>
4. Almeida, A. M. (2019). Economic impact of sporting events—Evaluation criteria and indicators of interest in the case of Madeira. *Revista Motricidade*, 15(2), 6–10. <https://doi.org/10.6063/motricidade.17004>
5. Amanpour, S., Damanbagh, S., & Alizadeh, H. (2020). Analysis factors in the formation of effective branding of the city, case study: Ahvaz. *Geographical Planning of Space Quarterly Journal*, 10(35), 67–86. [In Persian].
6. Amponsah, C. T., Ahmed, G., Kumar, M., & Adams, S. (2018). The business effects of mega-sporting events on host cities: An empirical view. *Problems and Perspectives in Management*, 16(3), 324–336. [https://doi.org/10.21511/ppm.16\(3\).2018.27](https://doi.org/10.21511/ppm.16(3).2018.27)
7. Arong, Y. (2017). Research on the impact of large-scale sports events on urban cultural soft power. *Sports Culture Guide*, 12, 8–12.
8. Bodolica, V., Spraggon, M., & Saleh, N. (2020). Innovative leadership in leisure and entertainment industry: The case of the UAE as a global tourism hub. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 13(2), 323–337. <https://doi.org/10.1108/IMEFM-07-2019-0298>

9. Buscarini, C., Cerroni, F., & Gabrielli, S. F. (2021). Structuring sustainable sport events and achieving desirable impact on urban development. In *Sport governance and operations* (pp. 225–243). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003037101-16>
10. Carroll, T. (2012). Illusions of unity: The paradox between mega-sporting events and nation building. *Exchange: The Journal of Public Diplomacy*, 3(1).
11. Cerezo-Esteve, S., Inglés, E., Segui-Urbaneja, J., & Solanellas, F. (2022). The environmental impact of major sport events (Giga, MEGA and major): A systematic review from 2000 to 2021. *Sustainability*, 14(2). <https://doi.org/10.3390/su14020937>
12. Chankuna, D. (2022). Socio-economic impacts of FIFA World Cup Qatar 2022: A study in Chon Buri sports city residents (Master's thesis). Burapha University.
13. García, F. A., Vázquez, A. B., & Macías, R. C. (2015). Resident's attitudes towards the impacts of tourism. *Tourism Management Perspectives*, 13, 33–40. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2014.11.002>
14. Ghanbarinezhad Naseri, N., & Kazemizadeh, V. (2022). Urban green space planning with the approach of sports, health and social welfare. *Iran Journal of Culture Health Promotion*, 6(2), 323–331. [In Persian].
15. Glaser, B. (1978). *Theoretical sensitivity: Advances in the methodology of grounded theory*. Sociology Press.
16. Glaser, B. (2005). *The grounded theory perspective III: Theoretical coding*. Sociology Press.
17. Glaser, B. G. (1998). *Doing grounded theory: Issues and discussions*. Sociology Press.
18. Glaser, B. G., & Holton, J. (2007). Remodeling grounded theory. *Historical Social Research/Historische Sozialforschung. Supplement*, 19(32), 47–68.
19. Gratton, C., Shibli, S., & Coleman, R. (2020). Sport and economic regeneration in cities. In *Culture-led urban regeneration* (pp. 141–155). London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003037101-11>
20. Guo, L., & Chen, J. (2022). The training mode of leisure sports talents under the background of rural revitalization strategy. *Mobile Information Systems*, 2022, 1234567. <https://doi.org/10.1155/2022/1234567>
21. Gursoy, D., Yolal, M., Ribeiro, M. A., & Panosso Netto, A. (2017). Impact of trust on local residents' mega-event perceptions and their support. *Journal of Travel Research*, 56(3), 393–406. <https://doi.org/10.1177/0047287516646479>
22. Hargreaves, J. (1994). *Sporting females: Critical issues in the history and sociology of women's sports*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203221430>
23. Hemati Moradabadi, J., Sajadi, S. N., & Jalali Farahani, M. (2018). The role of hosting sport events on urban development. *Sport Management Studies*, 10(50), 105–124. [In Persian].
24. Herbold, V., Thees, H., & Philipp, J. (2020). The host community and its role in sports tourism—Exploring an emerging research field. *Sustainability*, 12(24), 10488. <https://doi.org/10.3390/su122410488>
25. Hopkinson, G. C. (2001). Influence in marketing channels: A sense-making investigation. *Psychology & Marketing*, 18(5), 423–444. <https://doi.org/10.1002/mar.1016>
26. Hu, B. (2024). Systematic influence of international events on urban development from the perspective of sports economy. *Journal of Sociology and Ethnology*, 6(1), 169–175. <https://doi.org/10.36922/jse.0169>
27. Hu, L. (2020). Exploration of sports events to the cultivation of urban sports culture. *Frontiers in Sport Research*, 2(8). <https://doi.org/10.35534/fsr.0208001>
28. Javid, F., Ghafouri, F., Javid, M., & Gudarzi, S. (2019). Sports tourism and sustainable development of host cities (case study: Sareen winter sports festival). *Strategic Studies of Sport and Youth*, 19(48), 197–218. [In Persian].

29. Kharchenko, T. Z., & Liu, Z. (2022). The impact of sports industry on economic development. *Економіка та суспільство*, 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-25>
30. Kim, Y., Kim, J., Cho, S., & Yim, K. (2019). The impact of mega sporting events on host country's destination images: The cases of the 2014 Sochi Winter Olympics and 2015 Beijing IAAF World Championships. *Sport Marketing Quarterly*, 28(3), 148–164. <https://doi.org/10.32731/SMQ.283.092019.03>
31. Ladu, M., Balletto, G., & Borruso, G. (2019). Sport and the city, between urban regeneration and sustainable development: The Cagliari case study. *TEMA*, 12(2), 157–164. <https://doi.org/10.6092/1970-9870/6123>
32. Lahori, A., Majedi, H., & Kaboudar Ahangi, M. (2018). Studying the role of sports in urban design. Paper presented at the Third International Conference on Civil Engineering, Architecture and Urban Design, Tabriz, Iran. [In Persian].
33. Leshchenko, N. (2023). Complex process of restorative-reconstructive transformations in the sustainable development of historical small towns. *Spatium*, 49, 1–9. <https://doi.org/10.2298/SPAT2349001L>
34. Li, L. (2024). Research on the integration and development of traditional minority sports and tourism in Ganzi Prefecture. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 7(2), 267–272. <https://doi.org/10.25236/AJHSS.2024.07238>
35. Lotfi, S. (2011). Urban regeneration based on culture, a reflection on the cultural foundations and the act of regeneration. *Virtual*, 1(1), 47–60. [In Persian].
36. Malchrowicz-Moško, E., & Poczta, J. (2018). A small-scale event and a big impact—Is this relationship possible in the world of sport? The meaning of heritage sporting events for sustainable development of tourism—Experiences from Poland. *Sustainability*, 10(11), Article 4289. <https://doi.org/10.3390/su10114289>
37. Miragaia, D. A. M., Ferreira, J. J. M., & Ribeiro, I. J. P. (2022). Can sports events contribute to public policy development strategies? *Managing Sport and Leisure*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/23750472.2022.2098172>
38. Nejad Ebrahimi, A., & Najdaghi, N. (2019). Defining the conceptual framework of community-led urban regeneration based on training in the historic zones. *Urban Planning Knowledge*, 2(3), 21–34. [In Persian].
39. Nikolaou, E. E., Konteos, G., Kalogiannidis, S., & Syndoukas, D. (2023). Mega sporting events and their socio-economic impact: Case study of the 2022 FIFA World Cup. *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, 7(2), Article 2158. <https://doi.org/10.24294/jipd.v7i2.2158>
40. Noori Khanyourdi, M., & Akbari Yazdi, H. (2023). Identifying barriers to urban branding through sports. *Journal of Sport Management*, 11(42), 81–98. [In Persian].
41. Ogbemudia, D. O., Mahale, R. S., & Shahmirzadi, E. K. (2024). Assessing the societal value of sports engagement: Evidence to support active living as intrinsic to sustainable Asian urbanization. *Scientific Hypotheses*, 1(1). <https://doi.org/10.37016/sh.2024.1.1>
42. Opoku, A., & Akotia, J. (2020). Urban regeneration for sustainable development. *Construction Economics and Building*, 20(2), 1–5. <https://doi.org/10.5130/AJCEB.v20i2.7145>
43. Rocha, C. M., & Cao, G. (2023). Impacts of urban regeneration on small business in preparation to host the Beijing 2022 Winter Olympic Games. *Sport in Society*, 26(6), 985–1002. <https://doi.org/10.1080/17430437.2022.2109999>
44. Scholtz, M., Slabbert, E., & Saayman, M. (2019). I like you. I like you not. Dynamic social impact perceptions of an international sporting event. *Event Management*, 23(1), 149–164. <https://doi.org/10.3727/152599518X15403853721339>

45. Schlenker, N., Thomson, A., & Schlenker, K. (2011). Intercommunity sport events: Vehicles for social capital building and local development. *Event Management*, 15(2), 105–119. <https://doi.org/10.3727/152599511X13082395919291>
46. Sedaghat Nouri, H., Pourjahfar, M. R., & Zali, N. (2024). Explaining the effective factors in sustainable urban development management, with emphasis on flourishing cities around metropolises (case study: Lavasan city). *The Journal of Applied Researches in Geographical Sciences*, 24(73), 163–181. [In Persian].
47. Tabesh, S., Noori Khanyourdi, M., & Hoseini, M. (2021). Validating the urban-sport branding questionnaire (case study: Juybar). *Geography and Urban Space*, 18(1), 19–36. [In Persian].
48. Teferi, Z. A., & Newman, P. (2018). Slum upgrading: Can the 1.5°C carbon reduction work with SDGs in these settlements? *Urban Planning*, 3(2), 52–63. <https://doi.org/10.17645/up.v3i2.1325>
49. Wang, L., & Tai, C. (2020). Analysis of the function of holiday sports on urban development. *Frontiers in Sport Research*, 2(7). <https://doi.org/10.35534/fsr.0207001>
50. Watkins, J., Smith, R., & Jones, K. (2018). The impact of smart technology on community sports participation. *Journal of Sports Innovation*, 12(3), 105–120.
51. Xiang, C., Wenting, D., Kamalden, T. F. T., Ismail, N., Jie, Z., Xiaoming, Y., & Hua, L. (2023). The role of sports mega-events in the sustainable development of cities: A systematic review. *Malaysian Journal of Sport Science and Recreation (MJSSR)*, 19(1), 16–36. <https://doi.org/10.24136/mjssr.2023.1901.03>
52. Xu, J., & Yang, R. (2019). Sports industry agglomeration and green economic growth—Empirical research based on panel data of 30 provinces and cities in China. *Sustainability*, 11(19), Article 5399. <https://doi.org/10.3390/su11195399>
53. Xuili, G., & Maliene, V. (2021). A review of studies on sustainable urban regeneration. *EPiC Series in Built Environment*, 2, 615–625. <https://doi.org/10.29007/3q7k>
54. Zabielaite-Skirmantė, M., Burinskienė, M., & Maliene, V. (2023). Influence of revitalization on the social and economic well-being of residents: Case study of Lithuania. *Sustainability*, 15(9), Article 7304. <https://doi.org/10.3390/su15097304>
55. Zhao, X. (2023). Research on the implementation path of sports event tourism to revitalize city development. *Frontiers in Sport Research*, 5(1). <https://doi.org/10.35534/fsr.0501001>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی